

of op vervorderden leeftijd gekomen is, zich op-offeren.

Bij de redding van drenkelingen worden dezelfde motieven in rekening gebracht.

Aan hen, die zich gaarne opofferen, ontbreekt het niet alleen niet in lichamelijken, maar ook niet in geestelijken nood.

Dan openbaart zich het geloof van een anders ongekende zijde.

Het brengt als het moet willig het offer van eigen leven.

Maar dan behoort ook de overtuiging er te zijn: het moet.

Zoo was het immers ook bij uw Heiland.

Een tijdlang ontweek Hij het gevaar.

Zijn ure was nog niet gekomen, onderricht u de Schrift.

Maar toen Zijn ure gekomen was, diende Hij niet terug, doch vernederde Zich tot den dood, ja tot den dood des kruises.

Zullen wij Zijn navolgers zijn, dan hebben we het gevaar te mijden, zoolang het kan. Maar geen angst mag ons verlammen, wanneer het oogenblik van het heilige moeten is aangebroken.

Hoewel de alastrim gelukkig betrekkelijk gunstig verloopt, mogen onze kerkeraden het een en ander, dat we hier aanroerden, wel tot voorwerp van beradslaging maken.

Een kerkeraad, die dit alles nauwgezet heeft overlegd en zijn maatregelen als onder 's Heeren aangezicht heeft getroffen, is verantwoord, wat er ook gebeure.

HEPP.

PERSSCHOUW.

Polemiek van „De Rotterdammer“.

„De Rotterdammer“ heeft geantwoord op wat ik hier schreef. Algemeene titel is: de hoornstoot van de Schilder tegen ons blad.

Blijkens thema en verdeling, die na de inleiding behoort in drie punten gegeven is, valt onder dat ééne begrip „hoornstoot“ (hetwelk naar mijn beste weten een aanvallende beweging is) alles wat ik hier, voornamelijk in tweeder instantie schreef. In eerster instantie schreef ik ongeveer 6 regels (ik heb het niet nagelezen momenteel; als het er dus 7 zijn of 8, verzoek ik niet van handigheidjes beschuldigd te worden). Die 6 regels waren inderdaad aanvallend. Wil de heer Diemer zo een hoornstoot noemen: het zij zoo, ieder zal van deze originaliteit en geestigheid niet hetzelfde denken. Maar de rest van wat ik schreef was in elk geval alleen verweer, en dus geen hoornstoot.

Ik zal deze week nog niet schrijven, omdat het register op den jaargang deze week komt en ik dus van de beschikbare ruimte zeer onzeker ben. Tot later dan.

Over huisbezoek.

De P. van Dijk, de prettige kroniekschrijver van Geref. Theol. Tijdschrift, zegt in dit orgaan:

Misschien vinden de ideeën over 'huisbezoek en de zielszorg van den Amerikanischen Dr. Moses R. Lovell in ons nuchtere Holland beter onthaal.

Ze worden echter op een manier geïntroduceerd, die al van te voren een paar rimpels op 'voorhoofd brengt.

In de N. R. C. van 20 Aug. leest ge:

„De organisatorische moeilijkheden der hedendaagse Kerkgenootschappen berusten op een tweeslachtigheid in het uitgangspunt... Eenzideels is de kerk nog steeds uitgesloten van de goddelijke waarheid en anderdeels tracht zij te worden de geneesmiddelen der menselijke ziel.“

Het ligt zeker aan mijn antiek-religieuze begrip, dat ik zoo'n uitspraak ongeveer gevoel alsof een medisch blad schreef:

De moeilijkheden van den arts berusten goeddeels op de tweeslachtigheid in zijn arbeid. Eenzideels reikt hij het eenig juiste geneesmiddel „goddelijke waarheid“ anderdeels tracht hij zijn patiënt te genezen.

Maar die introductie daargelaten: Dhr. Moses R. Lovell heeft ook een nieuwe methode voor huisbezoek ontdekt.

Dat is er geen voor de dorpen; en ook geen om alleen op jaardagen toegepast te worden.

In zijn gemeente te Washington heeft hij „The Life Adjustment Centre“; in 't Hollandsch: „Het centrum voor het in orde brengen van het leven“.

Dit heet de rationalisatie van de kerkeijke zielszorg. Ze is een afzonderlijke tak van dienst Zielszorg op wetenschappelijke wijze. Het centrum bestaat uit den predikant, twee geneesheeren, vijf psychiaters, onder wie een specialiteit voor kinderen, twee maatschappelijke werkers, één directeur voor godsdienstige opvoeding, en één algemeen raadsman.

Wat de predikant onder wiens persoonlijke leiding deze staf staat, zelf doet is waarschijnlijk Committee Adjustment: Het in orde houden van al die comité-heeren.

In ieder geval heeft dit Centrum niet minder dan drie maanden proef genomen die zoozeer slaagde, dat de nieuwe tak van dienst permanent geworden is. Menschen in allerlei levensmoeilijkheden hebben reeds haat gevonden.

De enthousiaste aankondiging eindigt met deze woorden:

„Ongelukkig verdient navolging van deze proeve ook ten aanzien overweging. Allicht biedt een dergo-

lijke methode inzonderheid in de groote steden meer kans tot wat men zielsbehoud noemen mag, dan het zinloos naloopen van leden trap-op-trap af“.

Alweer dus komt ons onderwetsche huisbezoek in 't gedrang.

Het is ook al niet duidelijk hoe dit werkt. Het kan zijn, dat zelfs tot in onze kleine dorpen toe reeds jaren lang op die manier gewerkt is, al hebben dominee en kerkeraad er steeds voor gepast ook zelfs maar een titel voor zulk werk te bedenken.

Want ook een dorpsdominee stuurt aan gemeentelid wel eens naar een geneesheer, of een zenuwarts; en een boerenkerkeraadslid neemt af en toe een heaturid van Patrimonium in den arm om eens te gaan praten met een workman, die zit te tobben.

Onzen directeur voor godsdienstige opvoeding hebben we in het Hoofd onzer Christelijke school.

Maar als 't wat anders is, als het de bedoeling is om een wetenschappelijk, rationaliseerend, experimenteërend heir van zielszorgers den menschen op hun dak te sturen, dan hoop ik voor alle Nederland-sche kerken zonder onderscheid, dat de oprichting van zulk een „centre for life adjustment“ nog jaren lang achterwege zal blijven.

Vele koks verzouten de bij, zeiden onze verstandige vaders.

Wij denken aan de waarschuwing van Bergson, die we zonder twijfel op het religieuze leven nog beter kunnen toepassen dan op wolk ander tarring.

De psycholoog komt tot scepticisme als hij na eerst de ziel dood te hebben geanalyseerd de ziel zoekt.

De ontleding brengt ons alleen met het relatieve in aanraking, maar er is een soort intellectueel invoelen dat ons den toegang tot den binnenkant der verschijnselen onthult: de intellectuele auscultatie van het leven.

Men kan wel af dalen van de intuïtie naar de analyse, maar een opklimming van de analyse naar de intuïtie is en blijft onmogelijk.

Als ik goed begrijp, leer ik hieruit dat de ziel van zulk een Washingtonschen christen te minder voor een dominee met diens religieuze invloeden bereikbaar wordt naarmate zij meer onder de bewerking van de adjustmentanalisten is geweest.

Ik verbeeld mij dat dit invoelen van het religieuze leven zijner schapen beter aan den onderwetschen intuïtieve dominee met zijn gerogeld huisbezoek is toevertrouwd dan aan het geleerd „bureau voor het in orde brengen van het leven“.

Maar we erkennen dat wij nog behooren tot hen die het antiek-religieuze begrip huldigen dat de gezondheid der ziel onafscheidelijk samenhangt met de aanvaarding van de goddelijke waarheid in de Heilige Schrift.

K. S.

CORRESPONDENTIE.

Herinnering.

8 October a.s. wordt gedieponoord over het abonnementsgeld voor den termijn 1 October 1929—1 April 1930 (ad f. 2.50 en 15 cts dispositiekosten).

In verband hiermede verzoeken wij onzen abonnees, die er de voorkeur aan geven het bedrag te remitteren, dit vóór genoemden datum te willen doen. (Postrekening 30000).

De Uitgevers.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweemaal te:

Leemster: B. Bouma te Dirksloot en H. H. v. Kappel te Kooten.

Beroepen te:

Antwerpen (Belgie): H. J. Winter, cand. te Den Oever (op Wieringen).
Bolnes: J. H. Meynen te Zalk.
Hillegom: L. Oranje te Laren (N.-H.).
Oudebroek: J. Bosch te Grifpskerk (Gron.).
Vledder: J. F. W. Erdmann, cand. te Hilversum (hulpvr. te de Bilt).
Vries (Dr.): W. J. v. Enk, cand. te Kampen.

Aangenomen naar:

Nieuweroord (Dr.): M. v. Dijk te Hills (N.-A.), met verlof hier te lande.

Bedankt voor:

Leens: A. B. W. M. Kok te Zaanslag.
Lutjens: A. B. W. M. Kok te Zaanslag.
Nieuw-Pekela: J. B. v. d. Sijts te Kollumerpoort.
Oudega (Small.): P. v. d. Marel te Krabbendam (N.-H.).

Intrede te:

Abcoude: L. W. Wessela, cand. Tekst Joh. 10: 14 en 15.

Afscheid van:

Culemborg: G. Staal, Tekst Fil. 4: 1.
Glanerbrug: T. Sap, Tekst Joh. 14: 1 en 2.
Kralingen (R'dam): J. D. v. d. Velden, Tekst Efeze 3: 20 en 21 (25 Sept.).
St. Jacobi-Parochie: A. F. Keuchenius, Tekst Hand. 20: 32.

Jubileum:

2 October: J. B. v. Mechelen te Capelle (N.-Br.), 60 jaar.

Theologische School te Kampen.

Bij het gehouden admissie-examen voor toelating aan de Theologische School op 17, 18 en 19 September hadden zich opgegeven 12 kandidaten, waarvan 8 zijn afgewezen; toegelaten zijn: H. J. Meijerink, Laren (G.); P. J. Riebel, Den Haag; H. W. Rietveld, Doetinchem; R. Zijlstra, Kampen.

Voor het eerst zijn ingeschreven 19 te jaars, zoodat de cursus begint met 167 studenten.

De cursus is geopend door den Pro-Rector Prof. Dr. H. Bouman, die sprak over: de geestelijke kringdienst, zoodat die door Paulus getekend wordt.

Da J. D. v. d. Velden.

Dinsdag 1 October viert Da J. D. v. d. Velden, predikant bij de Geref. Kerk van Kralingen, zijn 70sten verjaardag. Met ingang van dezen datum heeft de classis Rotterdam hem op zijn verzoek, na bijna 42-jarigen dienst, op de meest eervolle wijze emeritaat verleend.

Da P. J. Lambooy.

Da P. J. Lambooy, door de Geref. Kerk van Hoogeveen uitgezonden naar Pajeti op Soemba, het Zendingsterren der Geref. Kerken van Groningen, Drenthe en Overijssel, heeft naar de „Ned.“ vercent, een ernstig auto-ongeluk gehad, waarbij hij drie ribben en een sleutelbeen brak. Zijn toestand is ernstig, maar niet levensgevaarlijk.

Candidaten tot den H. Dienst.

Door de Classis Woerden is peremptoir geëxamineerd en toegelaten tot de bediening des Woords en der Sacramenten de heer L. Zwaan, Theol. cand. te Den Helder, beroepen predikant te Zwammerdam.

Door de Classis Coevorden der Geref. Kerken is peremptoir geëxamineerd en toegelaten tot den Dienst des Woords en der Sacramenten de heer A. J. Boss, Theol. cand. te Zwolle, beroepen predikant te Mariëberg.

Kerkbouw te Katendrecht.

De groei van de gemeente van Katendrecht-Hillesluis stelt de Geref. Kerk voor moeilijkheden. Nauwelijks is het derde kerkgebouw in gebruik of reeds is er weer plaatsgebrek.

De kerkeraad van die Kerk heeft de commissie van administratie gemachtigd, zoodra door 't stadsbestuur de grond is toegewezen, tot gedeeltelijke bebouwing van dien grond over te gaan. Aan den Randweg kan een pastorie en een dito heerenhuis gebouwd worden, en aan de Van Malsenstraat een zaal voor samenkomsten, met daarboven twee woonhuizen.

De Commissie is gemachtigd om een obligatieleening uit te schrijven.

Evangelisatie.

Naar wij vernemen zal Prof. Dr. J. Waterink, Hoogleraar aan de Vrije Universiteit, aan den avond van 24 October namens de Commissie voor Evangelisatie, uitgaande van de Geref. Kerk te Leenwarden, daar ter stede een rede uitspreken. De Koepelkerk is voor dit doel aangevraagd.

— Naar wij vernemen zal het nieuwe Evangelisatiegebouw te Ede, hetwelk voor rekening der Geref. Kerk gesticht wordt, officieel geopend worden op 20 October a.s. Dit gebouw zal tevens, wegens plaatsgebrek in de kerk, dienst doen als hulplerk.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Broek onder Akkerwoude: J. W. Polman te Almelo.
Rotterdam-Z.: C. S. v. d. Ven te Arnhem.
Schiedam en Vlaardingen: A. M. Berkhoff te Amsterdam-West.

Bedankt voor:

Boskoop: N. Bijdemast te Rotterdam-Delfshaven.
Sneek: S. v. d. Molen te Lisse.

GEREF. GEMEENTEN.

Tweemaal te:

Veenendaal: J. D. Barth te Vlaardingen en M. Hofman te Krabbendam.

Beroepen te:

Ierske: J. D. Barth te Vlaardingen.

NEDERLANDSCH HERVORMDE KERK.

Driemaal te:

Utrecht (vac. B. Batelaan): A. Meijers te Hoogeveen, J. H. F. Remme te Amsterdam en J. Ph. Vreugdenhil te Gorinchem.

Beroepen te:

Aarlanderveen: J. P. E. C. Eerhard te Kethel.
Bergeijk: A. Hagendoorn, Oost-Ind. pred. met verlof te Den Haag.
Bleiswijk: P. de Looze te Renkum.
Den Burg op Texel: H. Bolten te Garretswaer.
Brandswijk: J. D. v. Hof te Oud-Beijerland.
Gieversveen (Dr., toes.): L. P. v. d. Waal, cand. te Nieuw-Loosdrecht.
Gouda (vac. Is. Voorsteeg): F. Kijftenbelt te Feijenoord (Rotterdam).
Hindeloopen (toes.): J. v. d. Heide, cand. te Amersfoort.
Hoogland: C. J. Warners, Vlootpredikant te Den Helder.
Huizen: A. Luteyn te Genemuiden.
Kantens: C. A. Smeek te Vierhuizen-Zoutkamp.
Kendel (D.): E. H. Wieringa te Purmerend.
Leidschendam: J. de Wit te Vollenhove.
Moercapele: H. Bont, cand. te Huizen (N.-H.).
Ochten: E. V. J. Japchen te Maartensdijk (U.).
Schelluinen: A. J. v. Remmes, cand. te Zeist.
Tricht: P. Warners te Nederhorst den Berg.

Aangenomen naar:

Bovensande: J. Langhout, cand. te Nieuw-Loosdrecht.
Harmelen: D. Plantinga te Linschoten.
Harkestele: J. P. Palmboom te Boxmeer.
Workum: J. P. E. C. Eerhard te Kethel.

Bedankt voor:

Aarlanderveen: J. P. E. C. Eerhard te Kethel.
Groot-Ammer: J. v. Anstet te Putten (G.).
Koudum: J. G. Lekkerkerker te Remeerhoek.
Nijehaske: J. H. Wessel te Burum.
Ouddorp (Z.-H.): M. Otteranger te Papendrecht.
Oud-Beijerland (vac. G. J. Koolhaas): W. L. Mulder te Voort-huizen.
St. Annaland: A. F. P. Pop te Vaassen.
Wilnis: J. G. Woelderink te Hoornaar.
Wolphaartsdijk: R. ten Kate te Koudekerke (Z.).

Intrede te:

Kooten (Fr.): J. W. v. Nieuwhuyzen, Tekst Rom. 1: 46.
Ter Aar: S. C. Groenewald, Tekst Jes. 40: 1-8.
Winterswijk: E. Reeser, Tekst Lukas 19: 10.

Afscheid van:

Colijnsplaat: H. L. A. Feijkes, Tekst 1 Petr. 1: 25.